Székely Hírlevél

IV. évfolyam 1. sz. 2011 tavasz

Bukovinai Székelyek Országos Szövetsége * Alapítva 1989-ben *

Hírek a Székely Házból, a Szövetség és tagegyesületek munkájáról

2011. január 9-én, Bonyhádon tartotta **tisztújító küldöttgyűlését** a Bukovinai Székelyek Országos Szövetsége. A római katolikus templomban tartott szentmisét követően a bonyhádi Székely Emlékparkban Kóka Rozália mondott ünnepi beszédet a madéfalvi veszedelem évfordulóján. A küldöttek a bonyhádi Városházán meghallgatták és elfogadták a 2010. év szakmai és pénzügyi beszámolóját. Potápi Árpád János elnök megköszönte mindenkinek a közös munkát, majd 12 év után lemondott az elnökségről, ugyanakkor biztosította a küldötteket, hogy a jövőben is figyelemmel kíséri és segíti a Szövetség munkáját. A tisztújításon a küldöttek elnökké Csibi Krisztinát, alelnökké Csiki Bélát választották. Az új elnökség tagjai: Asztalos Zoltánt (Tevel), Barabásné Fábián Elvirát (Kakasd), Kosnás Árpád (Aparhant), Lantos László (Tevel), Lőrincz Etel (Bonyhád-Majos), Márton István (Szekszárd), Nyírőné Csibi Margit (Palotabozsok), Papp Mária (Székelykeve, Vajdaság), Stráhl Istvánné (Vaskút), Szabó Julianna (Csernakeresztúr, Erdély). A küldöttek elfogadták az idei év szakmai programtervét és költségvetési tervét. Az idei év kiemelt eseménye egy programsorozat lesz, mely annak jegyében telik, hogy idén 70 éve a bukovinai székelység Magyarországra telepítésének. A gyűlésen döntöttek a „Bukovinai Találkozások” Nemzetközi Folklórfesztivál külföldi helyszíneire utazó csoportokról, a külföldi fesztivál-együtteseket fogadó településekről is.

Írta: Szarvas Irén. Fotó: Csibi Krisztina.

2011. január 15-én nyílt napot tartottak a **Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzenei Tanszékén**, ahol a mesterképzésben résztvevő népi ének szakos hallgatók adtak ízelítőt a bukovinai székely népdalokból és népzenéből. Az eseményt Fábián Éva népdalénekes tanár szervezte.

2011. január 21-én az **„Emelt fővel" c. emlékév** keretében, a Magyarok Házában két kiállítás megnyitóján vehetett részt az érdeklődő és ünneplő közönség. „Bukovina szép határa" címmel fotókiállítást, valamint Lőrincz Aladárné a Népművészet mestere, Gránátalma-díjas szövő, több mint 130 szőtteséből láthattak kiállítást. A vászon szőttesek kiállítását Lőrincz Etel textiltervező iparművész nyitotta meg. A megnyitókat az Érdi Bukovinai Székely Népdalkör estje követte.

Írta: Szarvas Irén. Fotó: Csontos Jolán.

2011. február 4. és 5. között Bonyhádon volt a **„Bukovinai Népek Téli Népszokásai"** c. rendezvényünk, melynek keretében fogadtuk a „Bukovinai Találkozások" Nemzetközi Folklórfesztivál szervezői küldöttségét és hagyományőrzőiket. A lengyel, ukrán, román és erdélyi vendégeket disznótoros vacsorával vártuk a Székely Házba, majd a másnap délelőtti operatív egyeztetést követően

került sor az együttműködési szerződés ünnepélyes aláírására. A színpadi műsorban a közönség ukrán, lengyel, román és bukovinai székely népszokásokat; népdalokat és táncot láthatott, majd estétől hajnalig székely bálban mulathatott a környék lakossága. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a Vörösmarty Mihály ÁMK dolgozóinak minden segítőnknek, civil önkéntesünknek, akik a vendéglátásban nyújtott segítségükkel, vagy felajánlásokkal (sütemény, ital stb.) járultak hozzá a rendezvény színvonalas lebonyolításához.

Írta: Szarvas Irén. Fotó: Kazimir.

2011. március 26-án Hidason rendezték meg a **III. Országos Bukovinai Székely Borversenyt**. Az első borversenyt Fábián Gergely tiszteletbeli elnök szervezte meg 2009-ben Kakasdon. A másodikat Csiki Béla alelnök vezetésével szervezték a bátaszékiek tavaly. Az idei hidasi rendezvényt a Hidasi Borbarát Kör, a Hidas Néptáncegyesület, Hidas Község Önkormányzata és a Bukovinai Székelyek Országos Szövetsége rendezte meg. A versenyre 67 bormintát neveztek. Eredmények:

Legjobb vörös bor: Keresztes István (Szekszárd)

Legjobb rosé: Kozma Csaba (Kakasd)

Legjobb fehér bor: Ömböli Ferenc (Hidas)

Legjobb andrásfalvi bor: Keresztes István (Szekszárd)

Legjobb fogadjisteni bor: BBK (Hidas)

Legjobb hadikfalvi bor: Nagy Tiborné (Nagymányok)

Legjobb istensegítsi bor: Lippert Károlyné (Hidas)

Legjobb józseffalvi bor: Erős Árpád (Szekszárd)

Legtöbb pontot kapott bor: Keresztes István vörös bora Szekszárdról.

A nevezett borok pontszámairól internetes oldalunkon olvashatnak: www.bukovina.hu oldalon.

Írta: Szarvas Irén.

Április 2. XXX. Országos Táncháztalálkozó és Kirakodóvásár

A Bukovinai Székelyek Országos Szövetsége vállalta idén is a Muharay Szövetség megkeresésére a Muharay Gálán való szereplést, mely április 2-án szombaton este a küzdőtér színpadán került megrendezésre. A rendezője Kishegyi Simon volt, a zenei kíséretet a Bekecs Együttes látta el. Baranya, Tolna és Bács-Kiskun megye legjobb hagyományőrző tánccsoportjai mellett a bukovinai székelyek Tevelről, Kakasdról, Bonyhádról, Hidasról, Izményből, Hőgyészről, Bátaszékről, Tolna-Mözsről és Szekszárdról érkezett táncosokkal képviseltették magukat. Nagy Kata, Riegl Veronika, Kosnás Árpád, Márton Attila, Lantos László, Lantosné Dimén Anita, Biszak Dénes, Nagy Tamás, Magó Marianna, Herczeg Gábor, Udovisics Dóra, Szász Levente, Illés Tiborné, Illés Tibor, Fábiánné Csiszér Elvira, Balogh Zsolt, Sebestyén Emese, Sebestyén Miklós, Szőts Barbara, Vargáné Dávid Mónika, Varga János, Berki Andrea, Kosnás Gyula, Németh Miklós.

Köszönöm mindannyiuknak!

Írta: Csibi Krisztina.

2011. április 16-án, Palotabozsokon volt a **„Sebestyén Ádám" Székely Mesemondó Verseny**. A Palotabozsoki Magyar Dalkör a Bukovinai Székelyek Országos Szövetsége megbízásából 2011. április 16-án házigazdája lehetett a XIV. Sebestyén Ádám Székely Mesemondó Versenynek. A rendezvény költségeinek előteremtésében segítségünkre volt a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése, a Mohácsi Takarék Bank Zrt. és nagyon sok helyi vállalkozó. A program lebonyolításában aktívan részt vettek az óvoda és az általános iskola pedagógusai. Összesen 73, köztük 4 erdélyi versenyző mondott mesét a délelőtti elődöntőkön, 5 helyszínen. Köszönet illeti a 15 zsűritagot, amiért önzetlenül és első szóra felvállalták ezt a szép, ám felelősségteljes munkát. A szünetben az érdeklődők az önkormányzat

házasságkötő termében megtekinthették az „Emelt fővel” című fotókiállítást, mely a Bácskából való hazatérés 70. évfordulója alkalmából készült. A finom ebéd után a faluházban szerepelt a 22 továbbjutó. Színvonalas előadásuk a nézők számára felejthetetlen élményt nyújtott.

Eredmények az I. korcsoportban: 1. Sárközi Eduárd és Papp Evelin Karina (Csernakeresztúr). 2. Csibi Patrik (Palotabozsok) 3. Nagy Dorottya (Déva). Különdíjat kapott: Berg Kiara (Görcsönydoboka), Berecki Bálint (Palotabozsok), Csiszér Éva (Izmény), Ömböli Csaba (Hidas), Bíró Zsolt (Zomba), Schiller Viktória (Zomba).

Eredmények a II. korcsoportban: 1. Csernik Adrián (Pécs), Kató Hargita (Kakasd), 3. Kerekes Róbert (Zomba). Különdíjat kapott: Illés Eszter (Csátalja), Gergely Máté (Mohács), Szép Máté (Mohács), Varga Réka (Csátalja), Schell Vivien (Kakasd).

Eredmények a III. korcsoportban: 1. Kiss Gábor (Zomba), 2. Sebestyén Szilvia (Kakasd) 3. Szentes Máté (Zomba). Kiemelt különdíjat kapott: Csaba Józsefné (Bonyhádvarasd).

A 22 versenyző az oklevél mellé egy szép könyvet és emlékplakettet vihetett haza jutalmul. A gála műsorát palotabozsoki csoportok és hangszeren játszó diákjaink színesítették. A búcsúzásnál vendégeink elismerésüket fejezték ki az összefogásért, és a nívós rendezésért.

Írta: Nyírőné Csibi Margit, a Magyar Dalkör vezetője.

Bukovinai székely díjazott a Hagyományőrzők Fülöp Ferenc Szólótáncversenyén

Április 16-án, Isaszegen 23 település 25 együttesének 42 versenyzője saját települése tánchagyományainak stílus hű előadásával versengett. A próbákat, a versenyt majd az esti gálaműsort az isaszegiek és a versenyzőket kísérő „hazaiak" lelkes érdeklődése kísérte, tapssal, énekszóval biztatva a megmérettetést vállaló táncosokat. A zsűri tagjai: Antal László, Karácsony Zoltán, Sztanó Hédi, Varga Sándor, Varga Zoltán az alábbi táncosoknak ítélte a díjat. A versenyen tizenhárom pár nyerte el a díjat, köztük volt Szász Levente is a Tolna- és Mözsi Székelyek Baráti Körének táncoktatója.

Szívből gratulálunk neki!

Írta: Csibi Krisztina

A bukovinai székelyek hazatelepítésének 70. évfordulójára **székely kaput avattak Dombóváron**, a kertvárosi parkban április 17-én. Ünnepi beszédet mondott Kóka Rozália. Az avató műsor közreműködői voltak: Sebestyén István, Dr. Nagy Miklós, a Csurgó zenekar, Szollár Csongor, Kosnás Árpád és a Székely Dalkör.

A székely kapu állítását új tagegyesületünk, a Dombóvári Székely Kör valósította meg. A kapu ácsmunkáját Ömböli Zoltán, a faragó munkát Szemcsuk István készítette.

"Kultúr-Házi Esték" előadássorozatunk keretein belül, április 30-án vendégül láthattuk **Dr. A. Sajti Enikő**t, aki az 1941-es bácskai székely telepítésekről tartott előadást. Programunkkal csatlakoztunk a Bukovinai székelyek hazatelepítésének 70. évfordulója alkalmából rendezett "Emelt fővel" című országos rendezvénysorozathoz. A történész asszonyt Potápi Árpád János, az Országgyűlés Nemzeti Összetartozás Bizottságának elnöke köszöntötte. A közel 80 fős közönség nagy érdeklődéssel hallgatta az előadást, melynek végén lehetőség nyílt kérdéseket intézni a Délvidék történetének legjelesebb kutatójához. A program zárásaként a Bátmonostori Tamburazenekar teremtett egy kis bácskai hangulatot a teveli Művelődési Házban "Bácskai dallamok" címmel.

Írta: Asztalos Zoltán

2011. május 5-én a bonyhádi Völgységi Múzeumban új időszaki kiállítást nyílt, mely a bukovinai székelyek történetét jeleníti meg színes fotótáblákon. A kiállítási anyag kronologikus elrendezésű, archív fotók, térképek segítségével mutatja be a népcsoport történetét, életvitelét, sorsfordító pillanatait. Az

igényes megjelenésű, áttekinthető anyag Csibi Krisztina néprajzos muzeológus munkáját dicséri, s nagy erénye, hogy a népcsoport jelenét is bemutatja. A rendezvényen Falkainé Jakab Éva népdalénekes gyönyörű hangja varázsolta el az összegyűlt tömeget, majd Pater Illés Albert SJ. megindító beszédében emlékezett a bukovinai székely nép 200 éves történelmének meneküléseire, áldozataira, az átélt szenvedésekre és a „szorgalmasan dolgozó székelyekre”.

A szerzetes atya a közönségnek elmondta, hogy az emberi nemességet, egyszerűséget megjelenítő fotók arra hívják fel a figyelmünket, hogy hűséges gyermekei legyünk drága magyar hazánknak. Beszédét Domokos Pál Péter szavaival zárta: „Fiam ne feledd, emeld csak fel a fejed! Annak a nemzetnek, amelynek tagja vagy, a gyökerei nagyon mélyek. A gyökereket meg lehet nyirbálni alaposan, de amíg ez a gyökér ilyen mély, addig mindig új életet fog hozni”. A rendezvény díszvendége Sára Sándor Kossuth-díjas operatőr, filmrendező volt, aki szorgalmasan osztogatta aláírását könyvekbe és a megnyitó meghívóira egyaránt. Rövid kötetlen beszélgetést követően az érdeklődő közönség a Vörösmarty Mihály ÁMK-ban tekintette meg az operatőr nagysikerű „Sír az út előttem” c. dokumentumfilmjének első, „Hazátlanok” c. részét. A filmvetítést követően a rendező válaszolt a nézők kérdéseire. Sokan kifejezték hálájukat Sára Sándornak, amiért felvállalta a dokumentumfilm elkészítését. Köszönjük a múzeum dolgozóinak és minden segítőnek ezt a szép, tartalmas délutánt!

Írta: Szarvas Irén. Fotó: Nagy Tamás.

Ünneplő székelyek a Budai Várban

Székelyföld, Moldva, Bukovina, Bácska… mérföldkő egy népcsoport életében

A bukovinai székelység hazatelepítésének 70. évfordulóját ünnepelte 2011. május 8-án a fővárosban. A Budavári Nagyboldogasszony templomban 500 székely népviseletes, s mégannyi civil ünneplő gyűlt össze hálaadó szentmisére. Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes lelkes köszöntését követően a tömeg Hadik András szobrához vonult, ahol dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter beszédében méltatta az egykori kiváló katonát, stratégát. A megemlékezést követően a Bukovinai Székelyek Országos Szövetségének képviseletében Csibi Krisztina elnök és Csiki Béla alelnök, valamint Bonyhád Város képviseletében Potápi Árpád János polgármester és Filóné Ferencz Ibolya alpolgármester koszorúzta meg a híres huszártábornok szobrát.

A Magyar Kultúra Székházában kiállított archív fotókon virágos, szalagos vasúti kocsik tetején bokrétás kalapú legények, az ablakokban sokat látott öregek, anyák karon ülő gyermekekkel, a peronon magyar zászlókkal vonuló férfiak. Képek, melyeken a hazatérés megindító öröme, a fiatalok arcán sugárzó remény mellett az idősebbek óvatos tekintete… egyéni életek, sorsfordító pillanatok jelennek meg… majd kétszáz év után ismét magyar földön. S bár a hazatérés csak időleges volt, hiszen a háború három év múltán újabb helyre sodorta e vérben született népcsoportot, a bácskai telepítés mérföldkő volt a bukovinai székelység életében.

Az utódok pedig emlékeztek: a szövetség elnöke, Csibi Krisztina köszöntővel, Potápi Árpád János országgyűlési képviselő ünnepi beszéddel, a népdalosok énekkel, a fiatalok tánccal, s az ünneplő közönség a hagyományőrzőkkel együtt, egy közösségben élte át az összetartozás, a megmaradás élményét. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani valamennyi közreműködő tagegyesületünknek; népdalköröknek, néptánccsoportoknak és mindazoknak, akik eljöttek emlékezni, ünnepelni.

Írta: Szarvas Irén. Fotó: Nagy Tamás.

Adománygyűjtés a bukovinai székely temetők gondozására

Potápi Árpád János - korábbi szövetségi elnök - kezdeményezésre 2007-ben és 2009-ben Márton Attila, Gáspár Simon Antal-díjas hagyományőrzőnk vezette fiatal csoport végzett felújítási és gondozási munkálatokat a bukovinai temetőkben. A munkálatok folytatása érdekében 2009. november 15-én, a Szövetség jubileumi küldöttgyűlésén adománygyűjtést indítottunk őseink temetőinek gondozására. 2009-ben 36. 300 Ft, 2010-ben 147. 380 Ft, 2011-ben 126. 000 Ft, mindösszesen: 309. 380 Ft gyűlt össze tagegyesületi és egyéni felajánlóknak köszönhetően. Ezúton szeretnénk minden adományozónak megköszönni, hogy támogatásra méltónak tartja célunkat.

A felajánlásokat folyamatosan várjuk a **71800013-11090988**-as bankszámlaszámra. Kérjük, átutaláskor tüntessék fel: „Adomány bukovinai temetőgondozásra”.

Írta: Szarvas Irén.

Nyári rendezvények

Június 21-26. Vendégszereplés a „Bukovinai Találkozások” XXII: Nemzetközi Folklórfesztivál lengyelországi helyszínén, Jastrowie-ban és Piła-ban. Utazó tagegyesületünk: a Garai Székely Kör Néptánccsoportja és a Csátaljai Népdalkör.

Július 17-24. XXII. Bukovinai Székely Néprajzi Tábor Bonyhádon.

Július 28-31. Vendégszereplés a „Bukovinai találkozások” XXII. Nemzetközi Folklórfesztivál romániai helyszínén, Câmpulung Moldovenesc-ben. Utazó tagegyesületünk: a Cikói Székely-Német Hagyományőrző Egyesület és a bonyhádi Völgység Néptáncegyesület.

Július 22-31. Székely Túra Székelykevéről Bukovinába.

Július 30-31. Arató Nap Hertelendyfalván.

Augusztus 6-7. „Bukovinai Találkozások” XXII. Nemzetközi Folklórfesztivál Bonyhádon, Cikón, Palotabozsokon, Kétyen, Zombán és Kakasdon.

Augusztus 14. VIII. Hadiki búcsú és megemlékezés a Magyarországra telepítés 70. évfordulójáról Garán.

Augusztus 20-21. Vendégszereplés a „Bukovinai Találkozások” XXII. Nemzetközi Folklórfesztivál szlovákiai helyszínén, Stubnyafürdőn (Turčanskie Teplice). Utazó tagegyesületünk a Bátaszéki Székely Népdalkör.

Felhívások

Régiós konferencia III. Kakasd, 2011. október 8-9.

Az április 9-re tervezett „Néphagyomány és népművészet szerepe a vidékfejlesztésben” című konferencia Dél-Dunántúlra tervezett programja Héra Éva kérésére elmaradt, illetve átkerült október 8-9-re. A pályázati lehetőségekről azonban tájékoztatni fogom a tagegyesületeket, mert ebben a témában hamarosan kiírásra kerülnek hagyományőrzők részére szóló pályázatok.

Az első nap a konferenciáé lesz, második nap viszont a gyakorlaté. A képzés a Muharay Elemér Népművészeti Szövetség támogatásával valósul meg.

Írta: Csibi Krisztina.

A Teveli Kőrösi Csoma Sándor Székely Tanintézet 2011-ben ünnepli alapításának 65. évfordulóját. Ezen alkalomból kiállítást szeretnénk rendezni, melyen a Tanintézet működésének mindennapjait kívánjuk bemutatni.

A kiállítás megrendezéséhez az Önök segítségére is szükségünk van. Amennyiben az Önök birtokában vannak fényképek, illetve egyéb tárgyi emlékek, melyeket szívesen felajánlanának a bukovinai székelyek egyetlen Magyarországon működött oktatási intézményének nagyközönség számára történő bemutatásához, kérem, keressenek a 06-30/410-7821 – es mobilszámon, vagy a tevelifiatalok@gmail.com e-mail címen. Segítségüket előre is köszönöm!

Írta: Asztalos Zoltán, Teveli Fiatalok Egyesülete.

A „Bukovinai Találkozások" XXII. Nemzetközi Folklórfesztivál hivatalos meghívóit postáztuk egy hónappal ezelőtt. **Arra szeretnénk kérni a hagyományőrző csoportok vezetőit, hogy írásban jelezzenek vissza számunkra 2011. június 30-ig, hogy vállalják-e a bonyhádi fesztiválon a fellépést.** A jelentkezési lapokat már ezen visszajelzések alapján küldenénk ki júliusban. Drótposta: info@bukovina.hu

Köszönettel: Szarvas Irén.

Könyv

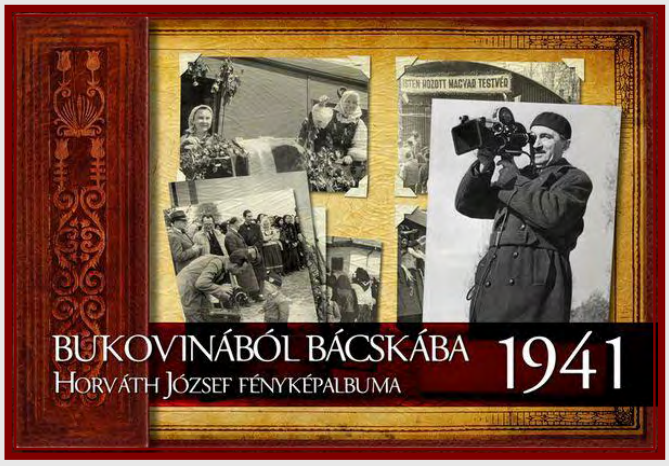

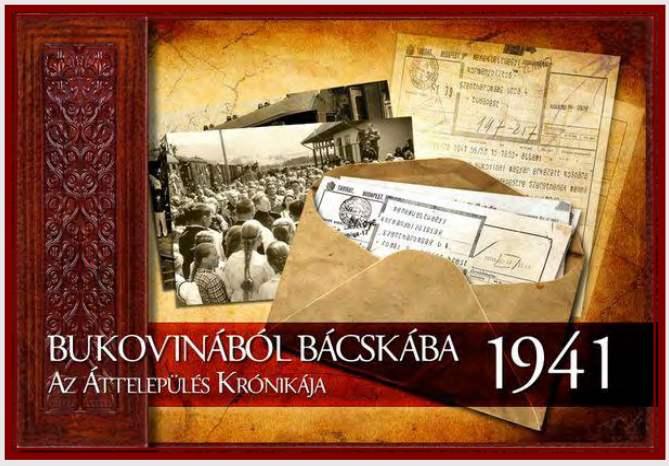

Megjelent Rudolf László kétkötetes munkája „Bukovinából Bácskába – 1941 címmel.

Az első kötet 105 archív fotót tartalmaz a bukovinai székelyek Bácskába telepítéséről, melyeket Horváth József, a Magyar Filmiroda fotóriportere készített. A másik, 400 oldalas kötetbe 400 korabeli híradást – újságcikket, táviratot – választott a szerkesztő, melyeken keresztül betekintést ad a népcsoport hazatérésének történetéből. A két kötet ára 5. 000 Ft. Postai rendeléssel: 6. 540 Ft. Információ: rudolf.laszlo@gmail.com

Megjelent Koller Mártonné második könyve **Vándormadarak** címmel. A szépirodalmi ihletésű családtörténet közvetlenül a szerzőtől szerezhető be.

Továbbra is várjuk tagegyesületeink híreit, fotóit saját, helyi rendezvényeikről, hogy megoszthassuk egymással az elektronikus hírlevél segítségével! A rendezvényekről szóló beszámolókat 5-10 mondatban Word-formátumban, a fotókat jpg-formátumban.

Rendezvényeinkről bővebb információk találhatók majd honlapunkon:

www.bukovina.hu

Kapcsolat:

Bukovinai Székelyek Országos Szövetsége

Bonyhád, Dózsa György u. 29.

✉ *7151 Bonyhád, Pf.: 45*

☎ *74/450-369; titkár: 20/377-2377*

Honlap: www.bukovina.hu. E-mail: info@bukovina.hu

Adószám: 19232685-1-17; Számlaszám: 71800013-11090988